

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku G. M.
z udziałem E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym 12 kwietnia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu
z 31 marca 2022 r., sygn. akt XV Ca 134/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każda ze stron postępowania ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane z własnym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu z 29 września 2020 r., oddalając wniosek G. M. o ustanowienie służebności przesyłu z uwagi na uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła wnioskodawczyni.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest

wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżąca podniosła, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty bowiem narusza przepisy prawa materialnego, a w szczególności art. 8 Konstytucji RP poprzez brak bezpośredniego zastosowania art. 64 Konstytucji oraz zastosowanie przepisu art. 292 k.c. w zw. z art. 285 k.c. w sposób sprzeczny z przepisami art. 2, art. 21 ust 1-2, art. 31 ust. 2-3, art. 32 ust. 1-2, art. 37 ust. 1-2 i art. 64 ust. 1-3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez stwierdzenie, że istnieje możliwość zasiedzenia służebności gruntowej na rzecz osoby, będącej przedsiębiorcą przesyłowym, a nie na rzecz osoby będącej właścicielem nieruchomości władnącej, podczas gdy z art. 285 k.c. wprost wynika, że służebność gruntowa może być ustanowiona tylko i wyłącznie na rzecz właściciela nieruchomości władnącej i może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części, i jednocześnie nie istnieje i nie istniał żaden przepis ustawy, który by wprowadzał do systemu prawnego instytucję służebności gruntowej ustanawianej *me* na rzecz właściciela nieruchomości władnącej.

W sprawie nie występuje przesłanka oczywistej zasadności. Problem prawny wskazany przez skarżącą został już rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym wskazano, że służebność przesyłu, która została wprowadzona do kodeksu cywilnego ustawą nowelizującą z 30 maja 2008 r. jako

rodzaj służebności gruntowej stypizowanej, nie odbiega co do istoty od już funkcjonującej w obrocie, ustanawianej i wpisywanej do ksiąg wieczystych, a także podlegającej nabyciu w drodze zasiedzenia służebności gruntowej obejmującej uprawnienie do korzystania z cudzej nieruchomości na potrzeby linii przesyłowej. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nie jest konieczne w przypadku tej służebności określenie nieruchomości władnącej, ponieważ instalacje przesyłowe stanowią składnik przedsiębiorstwa przesyłowego, a więc podmiotu, co do którego uzasadnione jest domniemanie, że wśród składników jego majątku zawsze występuje taka nieruchomość (zob. np. postanowienia SN z 20 września 2018 r., IV CSK 526/17 oraz z 18 września 2014 r., V CSK 553/13).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o kosztach rozstrzygnął zaś na podstawie art. 520 k.p.c.

[SOP]

[ał]